

**Методи та засоби підвищення реалістичності відтворення кольорів
у засобах комп'ютерної графіки**

Виконала:
Піддубецька М. П.

Науковий керівник:
к.т.н., доц. Рейда О. М.

Методи та засоби підвищення реалістичності відтворення кольорів у засобах комп'ютерної графіки

МЕТА роботи - підвищення реалістичності відтворення кольорів у засобах комп'ютерної графіки.

ОБ'ЄКТ дослідження - процес зафарбовування тривимірних графічних об'єктів у системах комп'ютерної графіки.

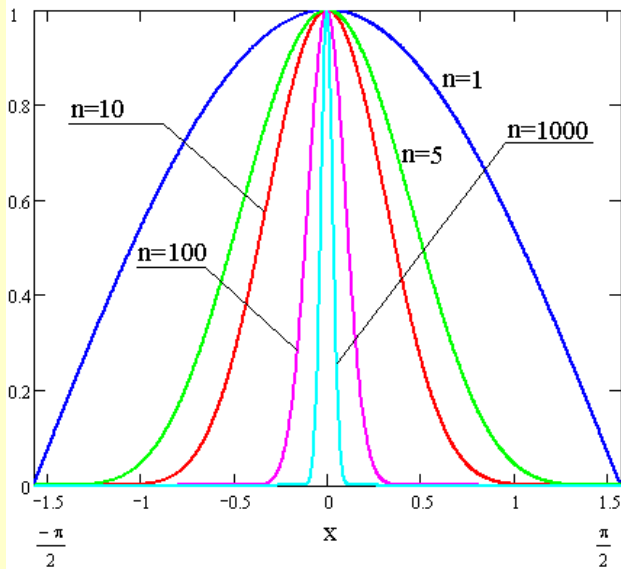
ПРЕДМЕТ дослідження - високопродуктивні засоби зафарбовування тривимірних об'єктів.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати такі **задачі**:

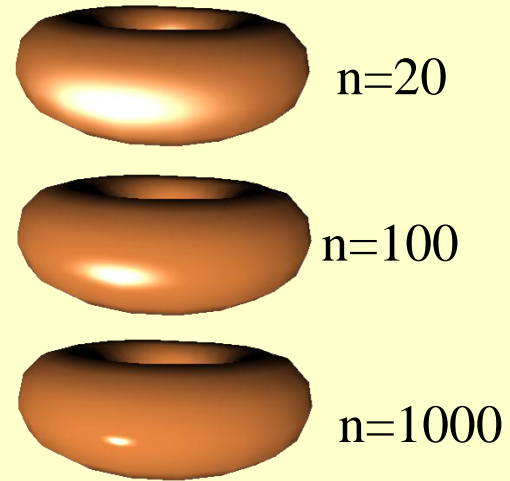
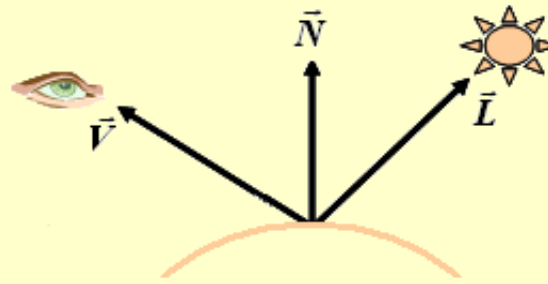
- Проаналізувати існуючі моделі освітлення та методи зафарбування у комп'ютерній графіці.
- Розробити нові методи та моделі освітлення на основі двопроменевої функції відбивної здатності поверхні.
- Розробити засоби підвищення реалістичності моделей освітлення за рахунок підвищення їх фізичної адекватності.
- Розробити методи перспективно-коректного зафарбування об'єктів.
- Розробити програмне забезпечення для моделювання отриманих результатів.
- Дослідити ефективність розроблених моделей.

Дистрибутивна функція відбивної здатності поверхні

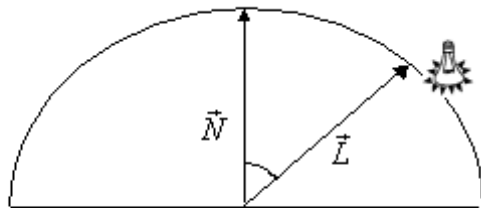
Функція $\cos^n$ уявляється найбільш поширеною дистрибутивною функцією відбивної здатності поверхні.

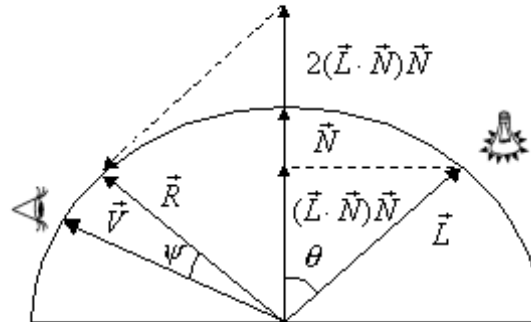
$$\vec{H} = \frac{\vec{L} + \vec{V}}{|\vec{L} + \vec{V}|}, \quad n \in [1, 1000].$$

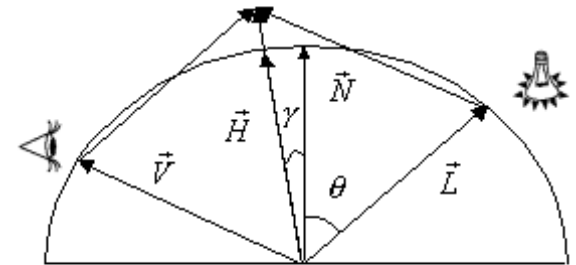
$$I = k_a I_a + I_i (k_d (\vec{N} \cdot \vec{L}) + k_s (\vec{N} \cdot \vec{H})^n)$$

Модель освітлення Ламберта

Модель освітлення Фонга

Модель освітлення Бліна

Квадратична апроксимація ДФВЗ

$$\cos^n x = a \cdot \cos^2 x + b \cdot \cos x + c$$

при $x=0$ $\cos^n \gamma = 1$, тому можна записати, що $a+b+c=1$

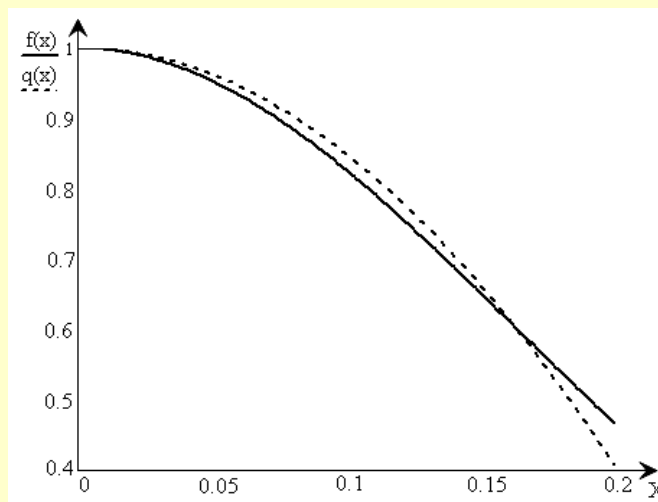
якщо $\cos x = 0$, то $\cos^n \gamma$ також дорівнюватиме 0, звідси:

$$a \cdot 0 + b \cdot 0 + c = 0$$

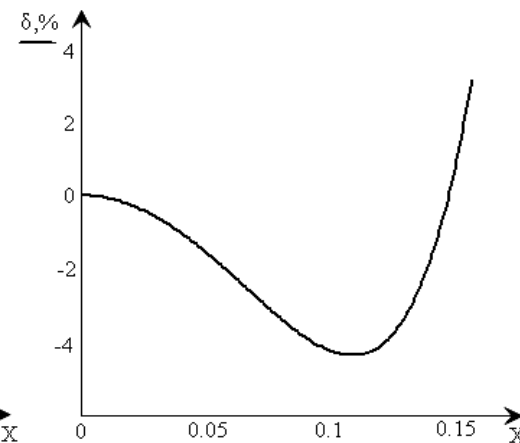
$$c = 0, \text{ а } b = 1 - a$$

$$\gamma = \arctg\left(\frac{1}{\sqrt{n-1}}\right)$$

$$a = \frac{\cos^{n-1}\left(\arctg\left(\frac{1}{\sqrt{n-1}}\right)\right) - 1}{\cos\left(\arctg\left(\frac{1}{\sqrt{n-1}}\right)\right) - 1}$$

Квадратична апроксимація

Відносна похибка

Недолік: різке спадання зони затухання відблиску.

Модель відбивної здатності поверхні з використанням косинус-квадратичної функції

Для апроксимації дистрибутивної функції $\cos^n \gamma$

використаємо косинус-квадратичну функцію

$$\cos^n \gamma = W(\gamma, n) \quad W(\gamma, n) = (\zeta \cdot (\cos \gamma - 1) + 1)^2$$

$$(\zeta \cdot (\cos \gamma - 1) + 1)^2 = 0$$

$$\gamma = \arccos((\zeta - 1) / \zeta)$$

$$\cos^n \gamma = (\zeta \cdot (\cos \gamma - 1) + 1)^2$$

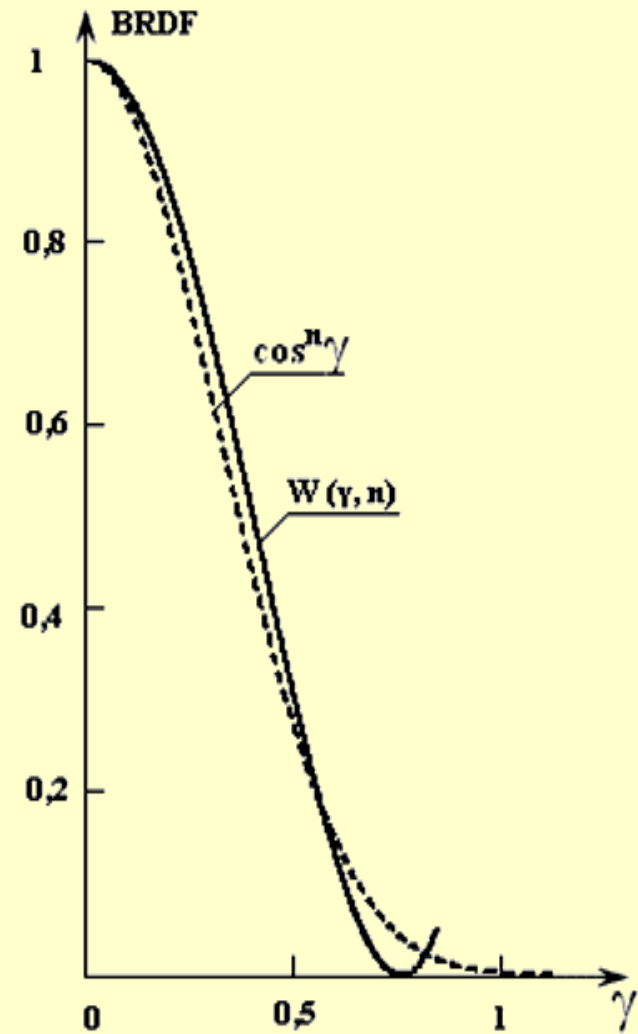
Знайдемо визначений інтеграл:

$$\int_0^{\arccos\left(\frac{\zeta-1}{\zeta}\right)} [\zeta \cdot (\cos \gamma - 1) + 1]^2 \cdot \sin \gamma d\gamma = \frac{1}{3 \cdot \zeta}$$

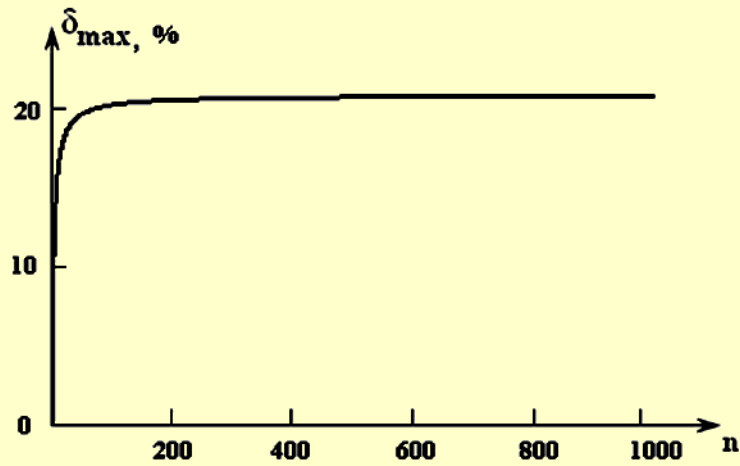
Прирівнявши праві частини отриманих виразів, знаходимо, що : $\zeta = (n+1) / 3$

Нова формула має такий вигляд:

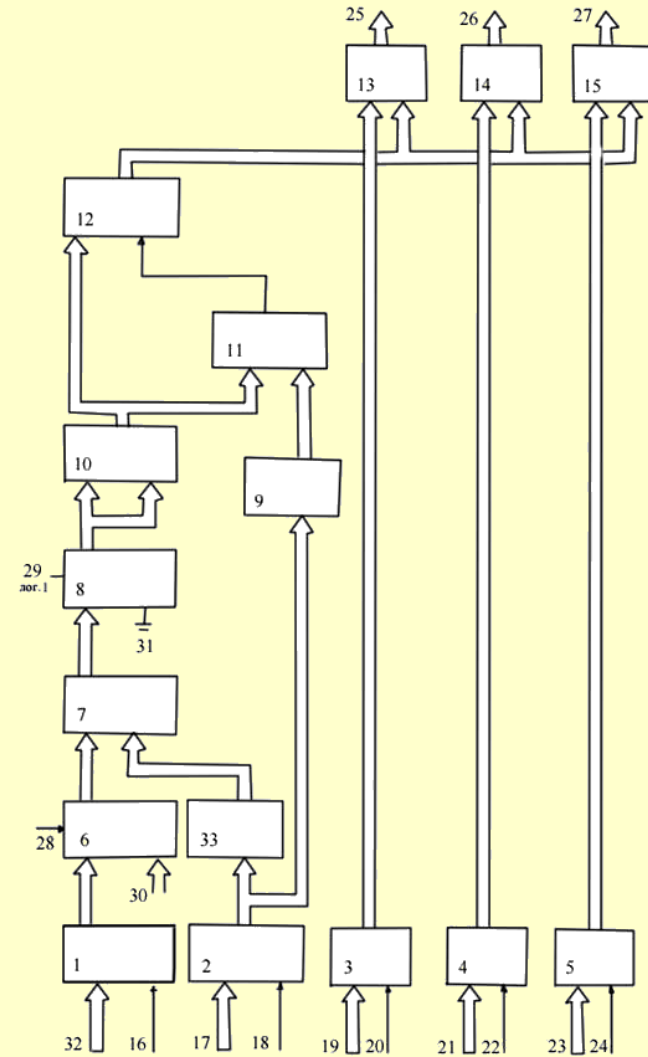
$$\cos^n \gamma \approx \left(\frac{(n+1)}{3} \cdot (\cos \gamma - 1) + 1 \right)^2$$

Апаратна реалізація ДФВЗ

Залежність максимальної відносної похибки апроксимації від коефіцієнта n

Структурна схема блока визначення інтенсивності спекулярної складової кольору

Модифікація ДФВЗ Шліка

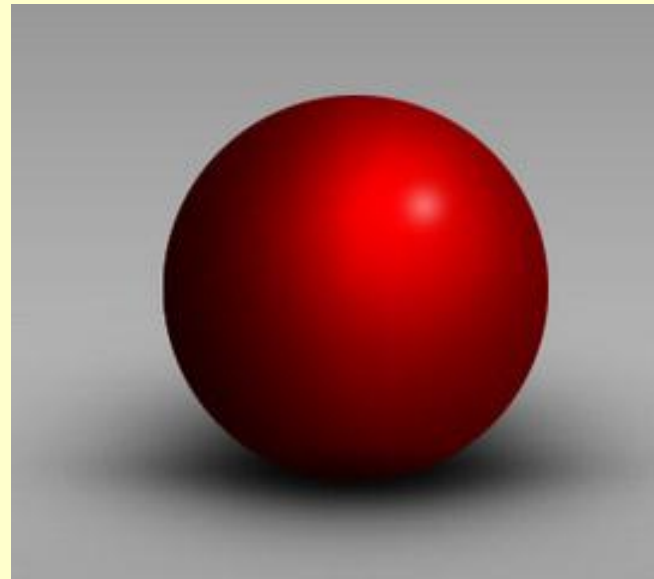
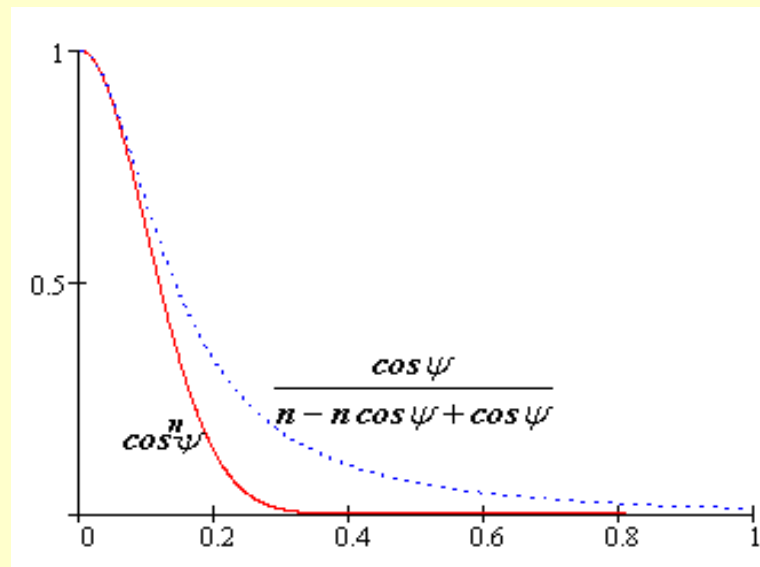
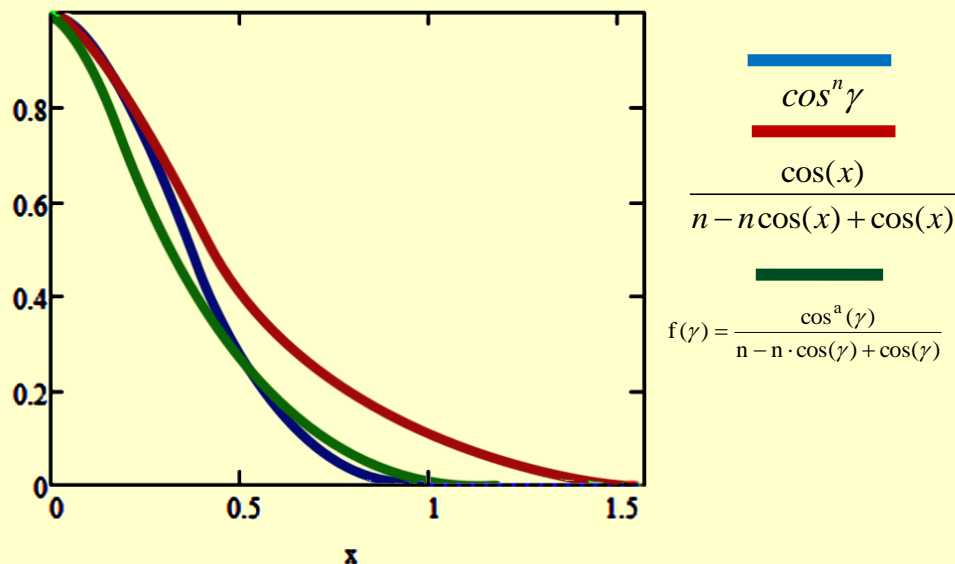
ДФВЗ Шліка: $S_n(\cos x) = \frac{\cos x}{n - n \cos x + \cos x}$

Недолік: повільне спадання функції у зоні згасання відблиску.

Пропонується така апроксимація:

$$f(\gamma) = \frac{\cos^a(\gamma)}{n - n \cdot \cos(\gamma) + \cos(\gamma)}$$

$a \ll n$ вибирається залежно від значення коефіцієнта спекулярності

Розробка енергетично-коректної двонаправленої функції відбивної здатності поверхні

Направлена напівсферична інтегральна відбивальна здатності поверхні:

$$R(\hat{L}) = \int_{\Omega} f_r(\hat{L}, \hat{V}) \cos \theta_0 \, d\omega_0 \quad \text{Енергетично-коректна ДФВЗ має відповідати умові:} \quad \int_{\Omega} f_r(\hat{L}, \hat{V}) \cos \theta_0 \, d\omega_0 \leq 1$$

Умова відповідності закону збереження енергії для запропонованої ДФВЗ:

$$\int_{\Omega} \left(\frac{n+1}{3} \cdot (\cos \theta_h - 1) + 1 \right)^2 \cos \theta_0 \, d\omega_0 \leq 1$$

Коефіцієнт для запропонованої ДФВЗ має вигляд: $\frac{n+A}{B}$ де А і В – деякі сталі

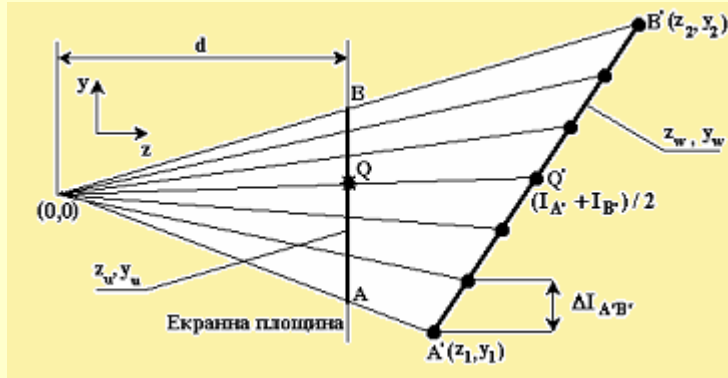
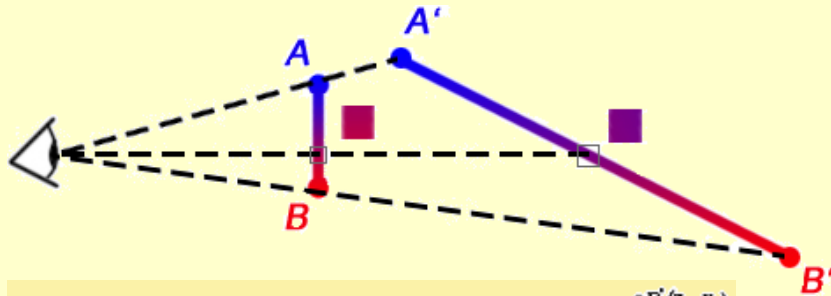
Запропонована енергетично коректна ДФВЗ:

$$F(n, \gamma) = \frac{n+6}{24.55} \left(\frac{n+1}{3} \cdot (\cos \gamma - 1) + 1 \right)^2$$

Перспективно-коректне зафарбування

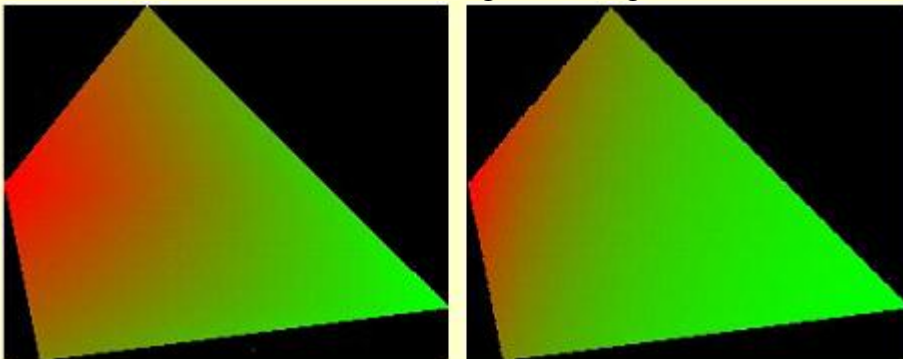
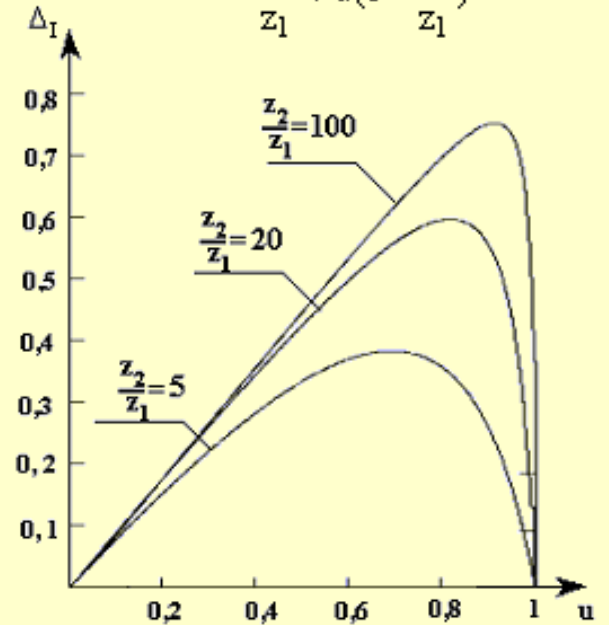

$$\Delta I = I_A + (I_B - I_A) \cdot \frac{u \cdot z_1}{z_2 - u \cdot (z_2 - z_1)} - I_A - (I_B - I_A) \cdot u =$$

$$= (I_B - I_A) \cdot u \left(1 - \frac{1}{\frac{z_2}{z_1} + u \left(1 - \frac{z_2}{z_1} \right)} \right)$$

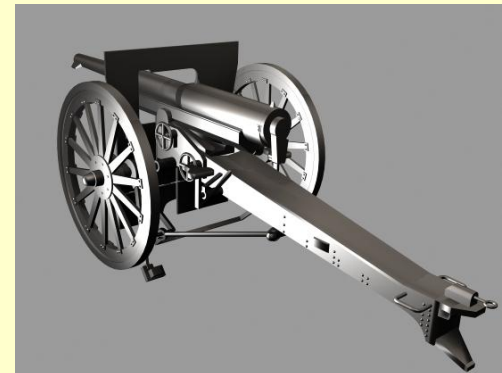
$$I_V = I_A + \frac{u \cdot z_1}{z_2 - u \cdot (z_2 - z_1)} (I_B - I_A)$$

$$\Delta_I = u \left(1 - \frac{1}{\frac{z_2}{z_1} + u \left(1 - \frac{z_2}{z_1} \right)} \right)$$

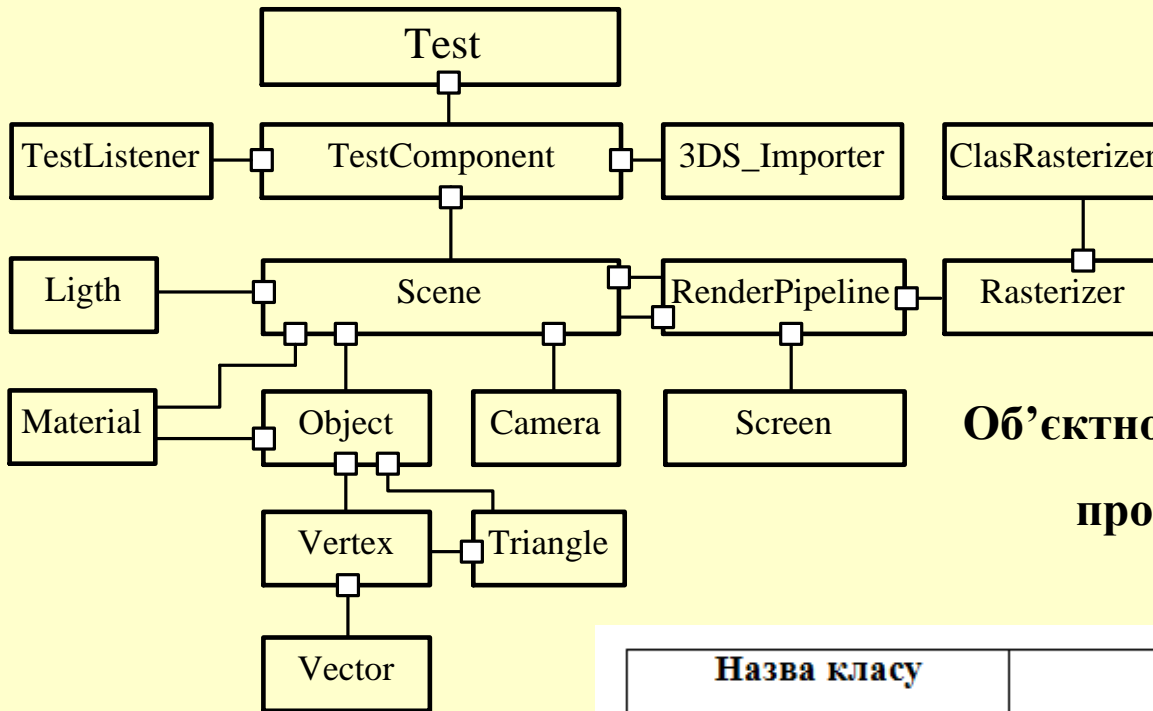

а)

б)

Розробка програмних засобів

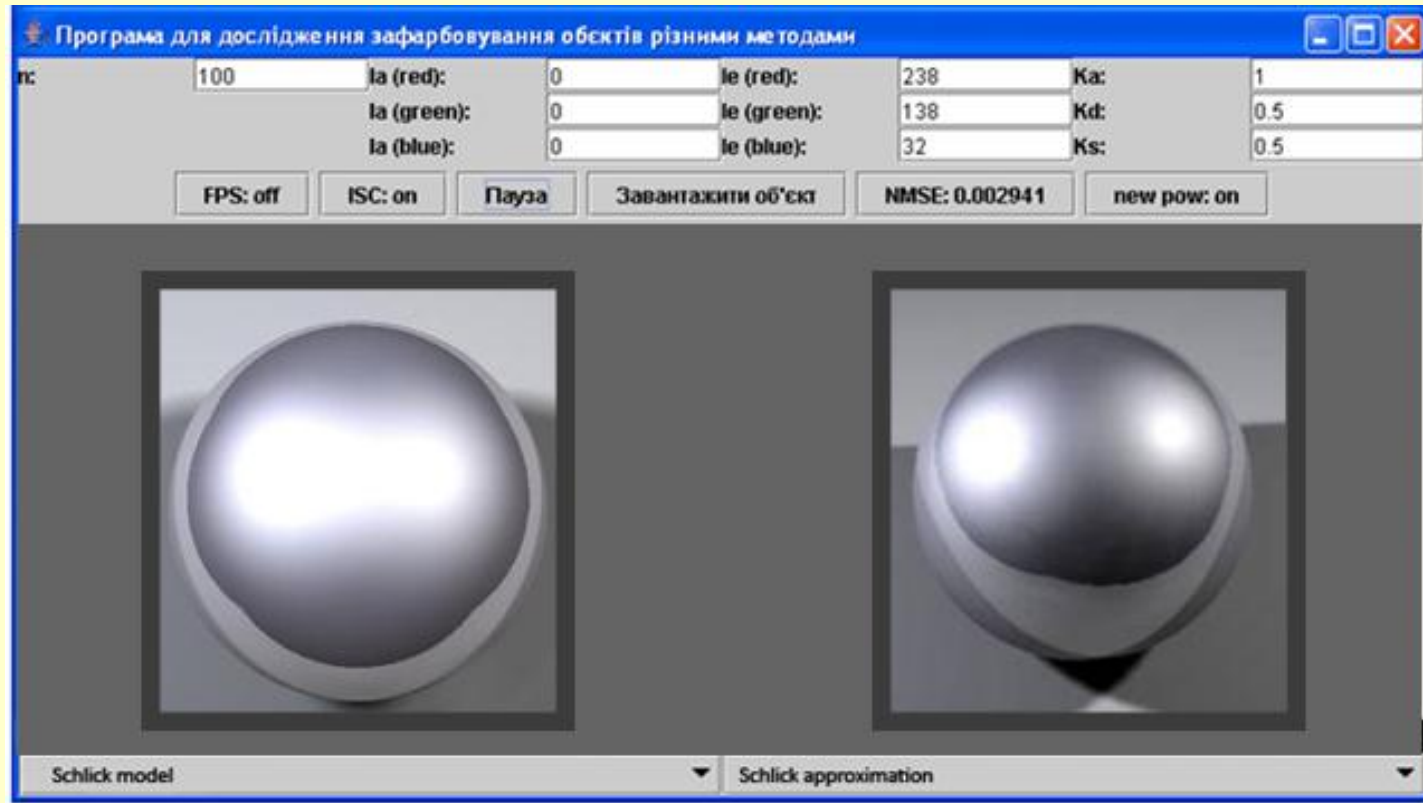

**Об'єктно-орієнтована модель
програмного модуля**

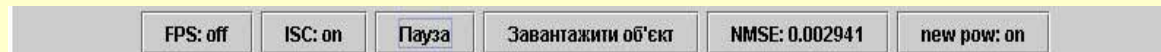
**Короткий опис класів,
які використовуються
в програмі**

Назва класу	Опис класу
idx3d_3ds_Exporter	Реалізує збереження об'єкта в файл
idx3d_3ds_Importer	Завантаження об'єкта з файлу (він повинен бути розміщений в тій ж директорії, що й програма та мати розширення *.3ds)
idx3d_3ds_Camera	Реалізує розташування камери в сцені
idx3d_3ds_Color	Реалізуються різні операції з кольором
idx3d_3ds_CoreObject	Забезпечує реалізацію основних методів роботи з об'єктом, та основні властивості того ж об'єкта

Розробка програмних засобів

Графічний інтерфейс розробленого програмного модуля

Набір кнопок для керування процесом

Реалізація ДФВЗ у складі шейдерних програм

Шейдер – це програма для одного із етапів графічного конвеєра, що використовується в тривимірній графіці для визначення параметрів об'єкта чи зображення.

Вихідні дані для вершинного шейдера:

POSITION – позиція;

PSIZE – розмір точки;

FOG – коефіцієнт «туманності» для вершини;

COLOR – колір;

TEXCOORD – текстурні координати.

Вихідні дані для фрагментного шейдера:

COLOR – колір;

DEPTH – значення глибини.

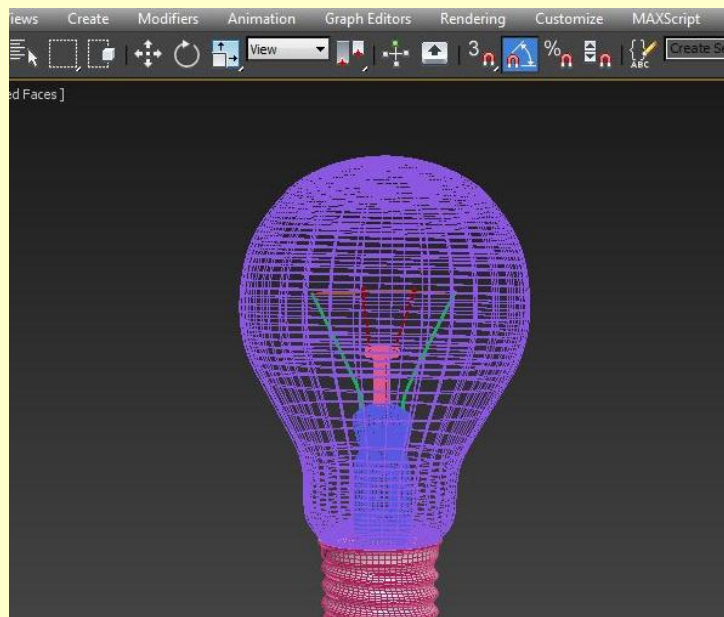
Експериментальні дослідження

Нормована середньоквадратична похибка (NMSE) - візуальна відмінність між двома зображеннями, яку визначають за формулою:

$$NMSE = \frac{\sum_i (R_1(i) - R_2(i))^2 + (G_1(i) - G_2(i))^2 + (B_1(i) - B_2(i))^2}{\sum_i R_1(i)^2 + G_1(i)^2 + B_1(i)^2}$$

ДФВЗ	Максимальне значення NMSE при формуванні тестових фігур
Модифікація ДФВЗ <u>Шліка</u> : $f(\gamma) = \frac{\cos^a(\gamma)}{n - n \cdot \cos(\gamma) + \cos(\gamma)}$	0,00011
Квадратична $\cos^n x = a \cdot \cos^2 x + b \cdot \cos x + c$	0,00026 при $n < 170$. В інших випадках NMSE < 0,0002
Косинус-квадратична апроксимація моделі <u>Фонга</u> $\left(\frac{(n+1)}{3} \cdot (\cos \gamma - 1) + 1 \right)^2$	0,00008

Приклади сформованих зображень

Наукова та практична цінність отриманих результатів

Наукова новизна одержаних результатів:

- Подальшого розвитку дістали моделі двопроменевої функції відбивної здатності поверхні
- Розроблено апроксимацію ДФВЗ квадратичною функцією
- Розроблено модель з використанням косинус-квадратичної функції
- Подальшого розвитку отримала модифікація функції Шліка, яка значно точніше відтворює як зону відблиску, так і зону блюмінгу.
- Запропоновано методи перспективно-коректного зафарбування
- Розроблено енергетично-коректну ДФВЗ, яка забезпечує виконання закону збереження енергії, що забезпечує підвищення реалістичності.

Практичне значення одержаних результатів:

- Розроблено шейдерні програми, які інтегровано в професійний графічний конвеєр 3dfx.
- Отримані експериментальні оцінки для розроблених моделей і методів.
- Запропоновано нову структуру пристрою для визначення інтенсивності спекулярної складової кольору, захищену патентом України.
- Розроблено програму для відтворення спекулярної складової кольору, яку захищено авторським правом на твір у Державній службі інтелектуальної власності України.

Результати опубліковано в опубліковано в 11 наукових працях, з яких 2 статті опубліковано у виданнях, що входять до переліку фахових видань, затверджених ВАК України, 1 патент України на корисну модель, 2 свідоцтва на реєстрацію авторських прав на комп'ютерні програми у Державній службі інтелектуальної власності України, 7 тез доповідей

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!